

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: Психологија

СТРУКА: Угоститељство и туризам

ЗАНИМАЊЕ: Конобар

РАЗРЕД: II

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 2

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 72

ДАТУМ: јун 2024. године

ОПШТИ ЦИЉЕВИ

- Развијање свијести о важности познавања психичких појава за рад,
- Стицање основних знања о сазнајним, емоционалним и мотивационим психичким појавама

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

- Развијање способности примјене стечених знања у свакодневном животу и рад.
- Оспособљавање ученика да разумију понашање људи.
- Развијање код ученика духа толеранције и међусобног разумјевања.
- Стицање неопходних навика за успостављање контакта са другим људима.
- Развијање неопходних особина за стварање срдачне и пријатне атмосфере .

ТЕМЕ

- Увод
- Осјети и опажаји
- Учење и памћење
- Мишљење
- Емоције
- Мотивација
- Личност
- Кадрови и рад
- Међуљудски односи на раду
- Односи радника према клијентима

- Поремећај психичког живота и понашања
- Токсикоманија

Оквирни број часова за реализацију тема није дефинисан. Наставник ће приликом планирања и програмирања наставних садржаја, узимајући у обзир факторе попут нивоа постигнућа ученика, нивоа сложености наставне теме, потреба струке и занимања, и сл, одредити број часова потребан за њихову реализацију у оквиру теме. Теме чине обавезни дио Наставног програма, али немају обавезујући карактер што се тиче редослиједа њихове реализације.

ИСХОДИ

1. Увод

Знања	Вјештине	Ставови/вриједности
Ученик ће бити способан да: • Наведете основне психичке појаве које чине психички живот; • Наброји најважнијих психолошких дисциплина; • Уочи значај изучавања психологије за дјелатност којом ће се бавити; • Наброји методе и технике које се користе у психологији;	Ученик ће бити способан да: • Уочи повезаност психичког и органског	Ученик ће бити способан да: • Савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове; • Ефикасно планира и организује вријеме.

2. Осјети и опажаји

Знања	Вјештине	Ставови/вриједности
Ученик ће бити способан да: • Објасни како долази до осјета и опажаја; • Објасни шта је пажња;	Ученик ће бити способан да: • Уочи утицај искуства и мотивације на опажаје.	Ученик ће бити способан да: • испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу

• Наведе факторе који изазивају пажњу.		према другарима и наставницима;
--	--	---------------------------------

3. Учење и памћење

Знања	Вјештине	Ставови/вриједности
Ученик ће бити способан да: • Објасни појам учења; • Наведе облике учења; • Наведе врсте учења према садржају; • Објасни значај застоја у учењу; • Објасни памћење и заборављање; • Наведе узроке заборављања.	Ученик ће бити способан да: • Уочава факторе од којих зависи успјешност у учењу и памћењу;	Ученик ће бити способан да: • одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад;

4. Мишљење

Знања	Вјештине	Ставови/вриједности
Ученик ће бити способан да: • Објасни појам и карактеристике мишљења; • Наброји фазе мисаоног процеса; • Уочи улогу дирекције у мишљењу; • Наведе примјере стваралачког и имагинативног Мишљења.	Ученик ће бити способан да: • Анализира улогу интелигенције у животу човјека;	Ученик ће бити способан да: • испољава позитиван однос према професионално-етичким нормама и вриједностима

5. Емоције

Знања	Вјештине	Ставови/вриједности
Ученик ће бити способан да: • Објасни емоције и емоционалне реакције; • Наброји врсте емоција; • Уочи значај емоција за душевно здравље људи.	Ученик ће бити способан да: • Идентификује улогу наслеђа и учења у развоју емоција.	Ученик ће бити способан да: • испољава иницијативу и предузимљивост; • испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду;

6. Мотивација

Знања	Вјештине	Ставови/вриједности
Ученик ће бити способан да: • Објасни појам мотива; • Наброји различите потребе и мотиве људи; • Опише утицај средине на начин задовољавања биолошких потреба; • Уочи хијерархију мотива; • Објасни појам фрустрације и конфликта; • Објасни појам механизма одбране.	Ученик ће бити способан да: • Уочи начине реаговања на фрустрације и конфликте • Препозна значај рјешења конфликта; • Анализира и представи примјере из непосредног окружења коришћења различитих механизма одбране.	Ученик ће бити способан да: • Развија способност сарадње с другима и реализације заједничких задатака (конструктивно доприноси раду групе, уважава туђа мишљења, аргументује своје ставове). • Увиђа значај и улогу коју психологија у раду има у функционисању јединке.

7. Личност

Знања	Вјештине	Ставови/вриједности
Ученик ће бити способан да: • Објасни појам личности и структуру личности; • Наведе црте личности; • Објасни темперамент и карактер; • Објасни способности, тјелесне особине и свијест о себи; • Наведе етапе развоја психичког живота и њихове карактеристике. • Наведе карактеристике зреле личности	Ученик ће бити способан да: • Уочи етапе развоја психичког живота и њихове карактеристике; • Разликује карактеристике зреле личности.	Ученик ће бити способан да: • Развије смисао за самостални рад и рад у групи; • Развије способност организације и планирања активности.

8. Кадрови и рад

Знања	Вјештине	Ставови/вриједности
Ученик ће бити способан да: • Наведе предмет психологије рада; • Идентификује факторе од којих зависи успјешност обављања посла; • Објасни факторе од којих зависи успјешност обављања посла.	Ученик ће бити способан да: • Разликује професионалну орјентацију и професионалну селекцију и уочи њен значај за успјешност на послу. • Идентификује спољашње факторе који утичу на рад и дјеловање умора.	Ученик ће бити способан да: • Покаже комуникативност и толеранцију; • Преузме иницијативу, али и прихвати иницијативу других чланова групе;

9. Међуљудски односи на раду

Знања	Вјештине	Ставови/вриједности
Ученик ће бити способан да: • Објасни појам радне групе и наведе врсте група; • Наброји функције руководиоца; • Наведе карактеристике аутократског и демократског типа руковођења.	Ученик ће бити способан да: • Уочи разлике аутократског и демократског типа руковођења.	Ученик ће бити способан да: • Покаже креативност; • Изгради позитиван став према другим људима; • Овладава различитим методама комуникације и користи их на конструктиван начин.

10. Односи радника према клијентима

Знања	Вјештине	Ставови/вриједности
Ученик ће бити способан да: • Наброји податке на основу којих процјењујемо особине људи и емоционална стања; • Објасни појам и врсте комуникације ; • Наброји и објасни основна правила која доприносе успјешном успостављању контакта са клијентима; • Наброји врсте клијената и објасни значај емотивне контроле.	Ученик ће бити способан да: • Идентификује факторе од којих зависи тачност опажања других људи и најчешће грешке које се јављају при опажању људи.	Ученик ће бити способан да: • Развије тачност, одговорност, самосталност, радозналост, уредност, истрајност у остваривању циљева; • Развије самопоуздање, флексибилност и отвореност за нове идеје и информације;

11. Поремећаји психичког живота и понашања

Знања	Вјештине	Ставови/вриједности
Ученик ће бити способан да: • Наброји најчешће поремећаје у социјалном понашању људи и њихове узроке. • Наведе мјере за спречавање поремећаја у социјалном понашању	Ученик ће бити способан да: • Разликује основне поремећаје личности (психозе, неурозе и психопатије).	Ученик ће бити способан да: • Рјешава проблеме;

12. Токсикоманија

Знања	Вјештине	Ставови/вриједности
Ученик ће бити способан да: • Наброји средства која се убрајају у дроге, начин дјеловања и последице.	Ученик ће бити способан да: • Уочи карактеристике зависности – психичке и физичке.	Ученик ће бити способан да: • Испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду; • Развија критичко мишљење.

ДИДАКТИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ - СМЈЕРНИЦЕ ЗА НАСТАВНИКЕ

Теоријским излагањем упознати ученике са предметом и значајем психологије. Разговором утврдити области људског живота у којима се примјењује психологија и на тај начин истаћи основне психолошке дисциплине.

Кроз понављање знања из биологије истаћи повезаност психичког и органског.

Кроз разговор истаћи промјене у непосредном окружењу и како их региструјемо, теоријски објаснити појмове.

Од ученика тражити да сам наведе примјере утицаја наших потреба на опажање.

Кроз разговор истаћи карактеристике дражи које изазивају пажњу.

Осим теоријског објашњења појмова кроз анализу понашања људи истаћи шта је све резултат учења.

Конкретним примјерима поткријепити основне начине учења, као и подјелу учења с обзиром на материјал који се учи.

Објаснити шта је памћење и заборављање и навеси узроке заборављања. Издвојити нека општа правила за успјешно учење и памћење. Постављати пред ученике различите проблемске ситуације и тражити рјешења.

Кроз разговор издвојити шта све може дјеловати као стресор и како ублажити њихово дјеловање.

Кроз разговор разврстати потребе у двије основне групе.

Објаснити појам мотива и процес социјализације урођених потреба и мотива.

Теоријски објаснити шта су фрустрације и конфликти, а све то поткријепити конкретним животним ситуацијама и понашањем људи.

Теоријски објаснити механизме одбране.

Осим теоријског објашњења кроз разговор о понашању људи истаћи повезаност психичких појава, особеност и досљедност личности.

Кроз навођење различитих особина људи истаћи најважније црте личности по којима се људи разликују.

Теоријски објаснити темперамент, карактер, способности, тјелесне особине и свијест о себи и све то илустровати различитим понашањем људи.

Кроз анализу понашања људи истаћи карактеристике зреле личности и адолесценције.

Објаснити појам психологије рада и истаћи предмет и значај психологије рада. Кроз разговор идентификовати факторе од којих зависи успјешност у послу. Објаснити оне факторе који спадају у особине људи. Објаснити шта је професионална оријентација и селекција и важност обучавања. Кроз разговор идентификовати спољашње факторе који утичу на рад и важност одмора.

Кроз разговор навести групе којима ученик припада и формулисати појам радне групе.

Кроз анализу практичне наставе истаћи функције и активности руководиоца и типове руковођења. Направити листу особина успјешног руководиоца

На основу цртежа различитих израза лица издвојити податке за процјењивање емоционалних стања, а затим кроз разговор истаћи и остале податке помоћу којих процјењујемо друге људе.

На основу анализе свакодневног комуницирања утврдити елементе комуникационог процеса.

Ученици ће играти улоге госта и конобара и кроз те вјежбе издвојити најважнија правила за успостављање контакта са гостима и стварање срдчане и пријатне атмосфере. Кроз примјере различитог понашања урадника истаћи значај стратегије и стрпљења у контактима са различитим типовима гостију/људи.

Објаснити психичке поремећаје (психозе, неурозе и психопатије), при том истаћи јављање психичких тешкоћа као нормална и свакодневна појава у жовоту човјека и превладавање истих. Кроз анализу социјалних прилика истаћи најчешће поремећаје у социјалном понашању, узроке и мјере за њихово спречавање.

Осим теоријског објашњавања и разговора са ученицима у реализацији наставних садржаја користити наставне филмове који су урађени на тему алкохолизма и наркоманије.

ОЦЈЕЊИВАЊЕ

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи.

ИНТЕГРАЦИЈА

- Српски језик

ИЗВОРИ

1. Уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске
2. Друга стручна литература и приручници
3. Интернет